

Csengő kacagású, boldogan nyaraló bányász gyermekek között

Néhány nappal ezelőtt két levelezőlapot kaptott a szerkesztőség Tapolcáról. Egyenes iskolásbetűk ágaskodtak rajta, — gyerek írhatta — gondoltam, amint ráncítottam. A levélben ez állt:

„Kedves elvtársak!

Vidáman élünk itt, a tapolcai úttörőtáborban. Köszönjük ezt a sok szép szórakozást Rákosi pajtásnak, dolgozó édesapáknak és a trószát vezetőségének. Igerjük, hogy ezután még jobb tanulással vesszük ki részünket a békeharcból és boldog jövő felépítéséből.

Előre!
Petőfi-raj pajtásai.

Bányász gyermekek üdültetése

Régen, elég régen jártam Tapolcán. Talán tíz éve is van annak, persze, nem azért, mintha irtóznék a víztől (ki ne szeretne 35 fokos kávikulán fürödni?) csupán utam nem volt arra és ismerősöm sem, akét felkerestem volna.

Most azonban, ehol van ná, van már ismerősöm! Először ugyan még gondolkodtam rajta, hogy feláldozzak-e egy egész délelőt a tapolcai útra, már letettem a terről, amikor Reich elvtársal találkoztam a trósz épületének folyosóján. (Lelkes intézője a szociális ügyeknek is). Ő mondotta ki aztán a végző szót ebben az ügyben:

— Menjetek ki elvtársak, nézzetek szét, hogy üdülnek a trósz bányászai-nak a fiait. Van sok olyan szülő, aki aggodva ereszt el gyermekét, nem tudja, hogy néz ki egy ilyen tábor, hogy koszlólik őket, stb.

Mindig szerettem megnyitni másokat, (talán azért, mert én nyugtalan természetű vagyok), jelen esetben pedig a legszentebből volt szó, az anyákról és apákról, akik némi aggodalommal eresztik útra a kis lurkókat, mivel az ő gyermeküknek nem volt üdülés.

Ilyen előzmények után kerültem a fürdőtelepre, amit nem bántam meg.

Forró, tikkasztó a meleg. Az égen szemérmény felhő sincs, a villanyóra délelőtti 11-et mutat. Itt vagyok tehát a tapolcai strandon. Tízről 1 óráig fürödnek itt a Borsodi Szénbányászati Trószta gyermek-üdülőjének lakói. Ezt Bus néniől tudtam meg, aki gondnok és szakácsnő is egyben.

A strand egyik oldalán, jó hosszan terül el a gyerekek fürdőhelye. Alig 50 centi mély itt a víz, s közvetlenül a parton két pokróc van lerakva a földre. Őt vagy hat gyereke társaságában itt ismerkedtem meg Szolga István nevelő elvtárral.

A nevelő maga is apa, nős, a kis pajtások szeretettel veszik körül. Beszélgetni azonban itt nem igen lehet, őriási a zaj, lármá, jókedvűen kacagnak a gyerekek, így aztán megállapodtunk abban, hogy ebédkor találkozzunk jent az üdülőben.

Tapolcán a Bencés-úti iskolát alakították át két hónapra üdülőnek. (Jövőre már a Balaton mellett kapnak egy újat a bányászgyerekek). Július elsőjén kezdődtek a nyaralások. Héttől-tizennégy éves korig 50 bányászgyerek részül két héti ingyenes üdülésben. Napi 1300—1500 forintba kerül az a SzOT-nak és a trósznak, a berendezés pedig 36 ezer forintba. Tehát a kétszáz bányászgyermek kéthónapi üdültetése mintegy 115 ezer forintjába kerül az államnak.

A gyermekek étkezése

Négy nevelő ügyel a kis emberpalántákra, azonkívül még négy vagy öt alkalmazott gondoskodik a pajtások kényelméről, tisztaságáról. Mielőtt idejőnének, orvosi vizsgán kell átmenniük, de itt is állandóan rendelkezésükre áll a fürdőtelepi „doktorbács”. Vajmi kevés esetben szorulnak azonban orvosra a pajtások, mind egészségesek, mind csillogó szemű, napbámult leánygyerekek. S ha baj van, az leggyöszörű gyomorrontás. Nézzük csak, mit is visz a lilafüredi kirándulásra egy pajtás: Pick-szalámi, zöldpaprika, gyümölcs, vajaszemle, tojás, sütemény.

A mai koszt pedig, reggel: kávé, vaj-jaskenyér; uzorai: tej, sütemény; ebéd: karfiolléves, borjúpörkölt rizsrel, gyümölcs; uzsonna: lokvaros-bukta, tej; vacsora: tejbéris kakaóval.

A napi foglalkozás: reggel 7-kor ébredés, utána mosdás, reggeli, torna, strandolás, ebéd, alvás, úttörő foglalkozás stb.

Nem is jegyzem tovább, mert már szédül a fejem.

Itt ülök az üdülő ebédlőjében, velem szemben a nevelő elvtárs. Körülöttem 50 fekete, barna, vagy szőke gyerekfej hajol az izletes falatok fölé.

Valamikor régen (de idővelnk is tűnik) egy horthysta tábornok volt ez a sokszobás villa. Egyedül lakta. Egyedül gyönyörködött ebben a szép kiltásban, ami innen nyílik.

Van időm nézelődni, ilyenkor nem szabad a gyerekek evését holmi kérdésekkel megzavarni. A kertben gyümölcs- és fenyőfák, a lombok között látni a strand piroskavicsos útjára. Béke és nyugalom árad szét a tapolcai hegyek felett, kizáró a levegő, bármennyire is sűt a nap.

A természetben csend, bent az ebédlőben pedig zörögnek a porcellán-tányérok, a villák, kanalak és az ötven jólalakott gyerek feszere dagadt hassal egyszerre jelenti ki: „Köszönjük az ebédet, Józserenesé!”.

Most ünnepélyes pillanát következnek, a posta-oztás. Hű, hogy kapnak a kis leharntul kezesek a levelek után! Van olyan, aki kétfő, hármát is kap, cseknél aztán megvan a nagy öröm.

Három pajtás áll mellettem, úgy változták ki őket a sok közül. Három jű, különböző bányatelepekről.

Az okos kis pajtásokat.

Értelmes, okos, felsőzöke pajtás. Veres József. Kérdéseket teszek fel neki:

— Honnan jöttél Veres pajtás?
— Alberttelepről.
— Bessélj magadról és az üdülésről, jó?

Nem sokat kell biztatni, folyékonyan mondja:

— Tisztes vagyok. Úttörő, az iskolában zászlatartó vagyok. Az édesapám sokáig bányász volt, most a szakszervezetben dolgozik. Itt nagyon jó, akár két hónapig is elmaradnék.

— Na és mi lenne a többiekkel?
Kicsit gondolkodik, s aztán felel:

— Igoza van az elvtársnak. Rákosi pajtás azt akarja, hogy minden pajtás üdüljön.

Fekete szemű, korához képest (tizen-négy éves) jól megtermett pajtás kerül sorra. Lorkó István. Percesen lakik. Az apja huszonnyolc éve vágja a szentet. Kicsit bizalmatlanul néz rám, jól van no Lorkó pajtás, hadd lám:

— Meg tudná-e mondani kisreg, hogy kinek köszönheted azt a sok szórakozást, kinek köszönheted azt, hogy neked még nem kell dolgoznod ebben a korban, mint ahogy kellett édesapádnak.

A gyopalvás még erősebben kiül az arcára, sőt, szinte megvetéssé fajul, amikor megszólal:

A munkahelyek rangsorolásának szerepe az egyenletes termelés kialakításában

Írta: DR. CSILLAG JÓZSEF, a Borsodi Szénbányászati Trószta főmérnöke

II. rész.

Az előbbiekben le kell vonnunk azt a következtetést, hogy a szénbányászati a tervezéssel nem szabad csak a széntermelés százalékában mérni, mert ugyanolyan fontossággal bírnak a beruházási és feltárási munkák. Sőt, vékonytelepi bányászatinál az elővájások is, amelyek a további széntermelés alapját vetik meg. Ha például egy elméleti bánya a tervépből a széntermelési tervét 120 százalékra teljesítette, de ugyanakkor nem gondoskodott a kitermelési szén mennyiségét reprezentáló feltárásról és előkészítéséről, bár a tervszerűséghez ez is hozzátartozott és a tervépből szerepelt is, úgy kell tekinteni ezt az elméleti bányát, mely a tervét nem teljesítette, mert az ilyen tervteljesítés népgazdaságunk bányászatiának elsorvasztásához vezetne és a tervszerű bányászkozást lehetetlenné tenné.

A bányászati ezen különleges sajátossága kötelezően írja elő, hogy a globálisan megadott tervfeladatot két részre bontsuk és pedig egy széntermelési tervre, másodsor a további bányászkozást, illetve annak előfeltételét megteremtő tervre, azaz beruházási, feltárási tervre stb.

A két feladat egymással szorosan összefügg, egymást kiegészítik de mégis két olyan önálló tervfeladatot képez, melyeket külön-külön is teljesíteni kell, s az egyik túlteljesítése nem egyenlíti ki a másik lemaradását, mert a két tervet külön-külön úgy kell teljesíteni, illetve túlteljesíteni, hogy a kettő aránya egymástól túlságosan el ne fusson.

Azaz, hogy a globális tervfeladatot a fentiek alapján két önálló, de egymással összefüggő tervfeladatra bontottuk, még csak egy kis lépéssel jutottunk tovább a tervszerűség méltékai megvalósítása felé. A továbbiakban arra lesz szükség, hogy az így két részre bontott tervfeladatot is részfeladatokra, bontsuk és ezen részfeladatoknál fontossági sorrendet állapítsunk meg.

Mit fogunk érteni fontossági sorrend alatt? A fontossági sorrendet az szabja meg, hogy egy-egy részfeladat teljesítése, késedelme vagy elmaradása milyen mértékben befolyásolja a többi részfeladat teljesíthetőségét, késedelmét vagy teljesíthetőségét és így végeredményképpen a globális terv végrehajtását. Azon részfeladatok, melyek késedelme, vagy elmaradása a részfeladatok nagy körének tervszerűségét

— Hát nem tetszik tudni? A szovjet katonáknak és Rákosi pajtásnak... na!

A Rákosi nevet olyan érzéssel mondja ki, hogy azonnal tudja az ember: itt nem bemagoltatott leckéről van szó, hanem igaz gyermeki szeretetről.

Kis, kerek, barnarucú buksifejú gyerek a Huszár János. Most szántogja könyveit, mert alig öt perce valami nézeteltérése támadt a legjobb pajtásával.

Kicsit még sejtji, (kilenc éves), de arra a kérdésemre, hogy mit szeret itt az úttörőtáborban a legjobban, nyíltan kipötyögi:

— Fürdeni szeretek.

Ez is valami! Aztán kijelenti, hogy „én géplakatos akarok lenni, ha meg-növök.” Mosolyogva mondja ezt, csupán mikor a tanulás felől érdeklődök, komolyodik el. Mivel abból nem valami jól áll, Persze, hogy ígéreteit tesz a jövőre vonatkozólag.

Este kilenc órákor mindannyian ágyba fekszünk már a pajtások. A nevelők, akik egy teremben alszanak velük, eloltják a villanyt.

Az üdülőre tünájekején ráborul az este milliói csillagánál. A kert fái halkan zizegnek, sutognak és jószagú szél bujhál a levelek között.

Pártunk szerető gondoskodása

Bent, a hálóteremben ötven kis emberpalánta alszik édesen. A sima, fehér falakat három festmény díszíti: Lenin, Sztálin és Rákosi elvtárs képe. Az egyik kispajtos álmában megfordul, s lassan motyogja:

— „Igen, igen Rákosi pajtás!”.

Vele álmodik. S talán ugyanebben a percben néhány száz kilométerrel tovább, a pesti hárszertegek egyik dolgozószobájában, jószág mosolyú ember ül az íróasztala mellett. Az ország jövőjéről gondolkodik. Talán éppen arról, hogyan lehetne egyre több gyermeket üdültetni, boldogabbá tenni.

Híssen ő mindnyájunk édesapja.
Holdi.

Az edelényi 142. számú bányüzem dolgozói igaz bányászlelkességgel teljesítik az Alkotmány Napjára tett felajánlásaikat

Az edelényi határban, a „Lánegypeseres” enyhén dombos-dombos hajlatában, közvetlenül az országút mellett terül ez az üzem.

Hatalmas, zöldszínű földkupac öllik szemébe már messziről az arrajárónak, a meddőhányó. Félkör alakban terpeszkedik ez a jókora földtömeg, mintegy jelezve azt, hogy több mint tíz éve bontogatják, vágják a föld gyomrát a bányászok.

A meddőhányó országúti oldalán néhány kisebbfajta csenevész fa is kinőtt, fű, bokor sarjadzik és tikkad a júliusi melegben.

Az országúton állva, így egyszerű pillantásra szinte kihaltnak látszik az üzem, de ez csak pillanatnyi benyomás, a fű azonnal meghallja a végnélküli kitépőpálya nyirkorgó, susorgó hangját.

Körülbelül három kilométer hosszúságú ez a földtől mintegy 6—8 méter magasságban húzódo szállítópálya, amely az akna szájától a vasútállomásig szállítja az imbolygó szénrel telt csilléket.

Száz és száz csille ballag át itt a már learatott szántóföldek felett. Száz és száz csille szén ömlik a vagonokba az állomáson. S a folyó szénpartak dühögése mintha ezt mondaná:

„Termeijetek elvtársak minél többet, hadd pihenjen ilyen csendes béke-ségben a táj, mint most, hadd legyenek erősek, hadd izmosodjon országunk, hadd acélosodjon békénk!”

Felajánlás, amit 1030 százalékban teljesítettek

Az edelényi bányában — épp úgy, mint az ország más üzemében — komoly, harcos munka folyik az Alkotmány ünnepére tett felajánlások teljesítéséért.

A bányát körülvevő szántóföldeken a tsz dolgozói vágják a rendet, rakják az asztagot, míg bő verítékük csorog a tarlóra.

Alattuk pedig, 50—60 méterre a föld alatt, a hosszú, cseperegő szénfolyosókban, csillék szaladnak, keménykarú bányászok fejtik a szentet, poros arcukon keskeny vonalakban folyik az izzadság.

A föld alatt, a föld felett egyformán áll a termelési harc, brigád brigáddal, ember emberrel küzd a több szénért, a több kenyérért. Egy gondolat fűt minden becsületes dolgozót: „Megmutatjuk Rákosi elvtársnak, szeretett apáknak, hogy méltók vagyunk az új Alkotmányra, amely bearyonozza életünket, s biztosítja az emberiség legnagyobb kincsét, a szabadságot.”

Igen. Ezek a gondolatok fűtik az edelényi bánya dolgozóit. Másikülben hogy is történhetne meg, hogy az üzem két fiatal bányász, a 24 éves Urbán András és a 20 éves Csavanyiczki József, a július havi második dekádban 130 százalékban teljesítette felajánlását. Műszakonként és fejenként két és fél mázsa szentet ígértek terven felül az Alkotmány ünnepére, ami a második dekádra 20 mázsanak felett meg és 206 mázsa szénrel adtak többet.

Pedig elég nehéz helyen dolgozik a két DISZ-tag. A II. aknában, a

A bánfalvi bányüzem vajúriskola hallgatói sikeresen fejezték be tanévüket

Ünnepélyes hangulat között tartották meg a vajúriskola tanévzáró ünnepélyét július 21-én a bányaroda helyiségében Bánfalván. A vizsga reggel 8 órákor kezdődött. A vizsgán megjelentek az iskola előadói, az üzemvezetőség, a párt- és szakszervezet vezetői. Dell elvtárs megnyitó szavaival kezdődött a vizsga. Megnyitó szavaiban méltatta pártunk és kormányunk segítségét, valamint az iskolában elért eredményeket és hiányosságokat. A beszámoló után a hallgatók a feladatok kérdésekre pontos és konkrét határozottsággal adtak feleletet. Az üzem szénadásának hősei megmutatták azt, hogy az elmélet terén is állják a versenyt, hogy a szellemi és a politikai szín-

vonulat emelésénél is megállják helyüket, akárcsak mint vajúrok a széncsata harcában. A vizsga során előkerültek a bányaművelés, a geológia, a lövméret, a robbantás, a bányamérés, egyszóval az összes részekkel kapcsolatos kérdések, amit ma egy vajúrnak tudnia kell. A vizsga eredménye azt mutatja, hogy a tanulók járadásigot nem ismerve tanulnak azért, hogy a széncsata hőisévé váljanak. A vizsga eredménye: két kiváló, hét jó, kilenc megfelelő és még tizenhatan elég jó eredménnyel végezten zár-dák be tanévüket.

De nem engednek az iramból. Szinte másodpercért harcolnak, elsőbemenni és utolsók kijönni a bányából.

Meg is van a 480 perc pontos ki-használásának a látszata. Átlagos teljesítményük 160—170 százalék.

Vagy itt van a F. Slezsák József 15 fős brigádja. Széleshomlokú fejtesen dolgoznak. 124 mázsa szén volt a vállalásuk és ezideig elérték 305 mázsat.

Erosten, szívósan meg kell harcolniok ez eredményért, hiszen alig egy méteresen szénben dolgoznak.

Baricska István harmadmagával a 37 mázsa helyett 159 mázsa szentet adott terven felül a második dekádban az Alkotmány napja s a bányásznap tiszteletére.

Lehetne még nagyon sok nevet sorolni, akik ilyen hősiessé és becsülettel teljesítik vállalásaikat és kituntatják izzó szeretetüket új Alkotmányunk iránt.

A jó népnevelő munka eredménye

Maga az üzem összteljesítménye július 2-ig 106.3 százalék.

Általában az edelényi 142. számú bánya ebben az évben jól teljesíti ezideig a tervét. Ez annál is inkább feltűnő, hiszen 1952-ig állandóan 100 százalékon alul termeltek. Mi volt ennek az oka?

Sziber István, a fiatal párttitkár azt mondja róla:

— A dolgozók öntudatának az emelkedésével felfelé ívelt a termelési grafikonunk is. Persze, ehhez szükséges volt, hogy minél többet és az elmúlt éveknek sokkal jobban foglalkozzunk az elvtársakkal.

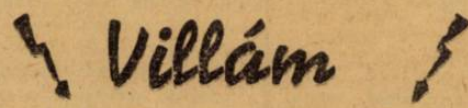
A jó népnevelőmunka eredménye az is például, hogy tavaly őszől ezideig mintegy 45—50 „keltáki” már leadta a földjét.

Eredményeink közé sorolható még az is, hogy a 20 főnyi népnevelő gárdának segítségével — amelyből kiemelkednek Pál István és Kecskeméti Gyula elvtársak — elértük, hogy a dolgozók sokkal jobban járnak a gyűlésekre, pártnapokra, mint azelőtt. Persze, nagy segítséget kapunk a járási pártbizottságtól, Imre elvtárstól is. A pártnapokra legtöbbször ők adnak előadót.

Mikor az Alkotmány ünnepére megtették felajánlásaikat, a dolgozók megfogadták: „Egyemberként bizonyítjuk be Rákosi elvtársnak, hogy szeretjük a nép alkotmányát, s ezt többtermeléssel bizonyítjuk be!”

Izzik a nyári nap az edelényi bánya felett. A szántóföldeken traktor dűbörög, kasza lendül, a föld gyomrában pedig a simazúgású fűrógépek haladnak a szénben. A gépeket emberek kezelik, felszabadult boldog emberek, akik hálátel szívetl melnek egyre többet, a szabadságért, a jobb életért, az új, emberi alkotmányért.

KLEKNER RUDOLF
üzemi tudósító, Bánfalva

Az edelényi bányüzemből a múlt hetekben egy javítani való fűrógépet küldtek be a Borsodi Szénbányászati Trószta központi javítóműhelybe.

Mindamalatt, hogy az üzem felelős vezetője külön kérte a javító-műhelyt — tekintettel arra, hogy a két aknában mindössze három fűrógépe van —, sürgősen intézkedjenek a javítás ügyében”, mindamalatt csak öt nap múlva került vissza a gép a bányába.

Ma széncsata van. Öt napig fűrógép nélkül voltak a II. aknában. Az öt nap alatt legalább négy-öt vagon szénrel termeltek kevesebbet a bányászok.

Ki a felelős ezért? Vizsgálatot kérünk!

A kondói bányüzem dolgozói régen panaszkodják, hogy a bánya-üzem területén nincs jó ivóvíz. A bányatelepen lakó családoknak is 1—2 kilométer távolságról, az úgynevezett „Sztollár”-kútról kell hozni ivó és főző vizet.

A bányüzem dolgozói kérik az illetékeseket, sürgősen gondoskodjanak számukra jó ivóvízről.

PÁRTÉPÍTÉS

Utmutatást nyújt a mindennapi pártmunkában